

17.2.2021

Opetus- ja kulttuuriministeriön tietosuojailmoitus rekisteröidylle kaksivuotisen esiopetuksen kokeilun otannassa käsiteltävät henkilötiedot

1 Yleistä

Tämä tietosuojailmoitus sisältää EU:n tietosuoja-asetuksen (EU) 679/2016 13 ja 14 artiklan mukaiset tiedot rekisteröidylle (luonnolliselle henkilölle). Tämä ilmoitus tallennetaan opetus- ja kulttuuriministeriön verkkosivuille.

2 Rekisterinpitäjä ja rekisterinpitäjän yhteystiedot

Opetus- ja kulttuuriministeriö
Kirjaamon käyntiosoite: Ritarikatu 2 b, Helsinki
Postiosoite: PL 29, 00023 VALTIONEUVOSTO
Sähköpostiosoite: kirjaamo@minedu.fi
Puh. 0295 16001 (keskus)

3 Tietosuojavastaavan yhteystiedot

Opetus- ja kulttuuriministeriön tietosuojavastaava
Sähköpostiosoite: okmtietosuojavastaava@minedu.fi
Postiosoite: Opetus- ja kulttuuriministeriö, PL 29, 00023 VALTIONEUVOSTO

4 Henkilötietojen käsittelyn tarkoitukset, oikeusperusteet ja käsiteltävät henkilötietoryhmät

Henkilötietojen käsittelyn tarkoitukset:

- Henkilötietoja käsitellään kaksivuotisen esiopetuksen kokeilun satunnaisotannan toteuttamiseksi siinä vaiheessa, kun kokeilukuntien kokeilutoimipaikkoja ja sen myötä koe- ja verrokkiryhmään kuuluvia lapsia määritetään. Tietojen käsittelyä koskee kaksivuotisen esiopetuksen kokeilulaki (1046/2020). Käsittely koskee rekisteriaineistoja.
- Käsittely tehdään ministeriön lukuun ja lakisääteisen kokeilun toteuttamiseksi. Käsittelyn lainmukaisuus arvioidaan siis tietosuoja-asetuksen 6 artiklan 1 kohdan c alakohdan kautta.
- Henkilötietojen käsittelyllä saadaan samankaltaistettua esiopetuksen toimipaikkojen sosioekonomiset toimintaympäristöt sekä osoitettua kullekin kohdejoukkoon kuuluvalla lapselle paikka joko koe- tai verrokkiryhmässä.
- On tärkeää, että koe- ja verrokkiryhmät ovat keskenään vertailukelpoiset siten, että kaksivuotisen esiopetuksen vaikuttavuutta voidaan seurata. Määrittämällä koe- ja verrokkiryhmän mahdollisimman samanlaisista taustatekijöistä, minimoimalla ns. taustakohinan, voidaan luotettavasti tutkia nimenomaan kokeilutoiminnan vaikutusta koeryhmään.
- Täsmällisen otannan avulla mahdollistetaan yksilöiden määräytyminen kokeiluun täsmällisin perustein sekä mahdollistetaan yleistettävien tulosten saaminen kokeilusta. Tulokset toimivat poliittisen päätöksen teon tukena ja edistävät sivistyksellisten oikeuksien toteutumista.

- Opetushallituksen ja Digi- ja väestötietoviranomaisen aineistoista muodostettujen tunnisteellisten toimipaikka-lapsi-ryhmittelyjen sekä koe- ja verrokkiryhmätietojen toimittaminen kokeilukunnille on osa kokeilulain 4 ja 5 §:n mukaista otantatyötä.

Henkilötietojen käsittelyn oikeusperusteet:

- Valtioneuvoston ohjesääntö (262/2003)
- Valtioneuvoston asetus opetus- ja kulttuuriministeriöstä (310/2010)
- Laki kaksivuotisen esiopetuksen kokeilusta (1046/2020, HE 149/2020 vp)

Käsiteltävät henkilötietoryhmät:

1.1.2014–31.12.2017 syntyneet Manner-Suomessa asuvat lapset ja heidän vanhempansa sekä samassa huoneistossa asuvat huoltajat:

Digi- ja väestötietoviraston aineisto: Henkilötunnus, sukupuoli, äidinkieli (tarkka kielikoodi ISO 639-1), nimi, kansalaisuus, vakinainen osoite, osoitteen koordinaatit, osoitehistoria, kotikunta (kuntakoodi ja kunnan nimi), maakunta, syntymäkotikunta. 1.1.2014–31.12.2017 syntyneiltä lisäksi mainitut huoltaja/vanhempi-tiedot.

Verohallinnon aineisto: 1.1.2014–31.12.2017 syntyneiden Manner-Suomessa asuvien vanhempien sekä samassa huoneistossa asuvien huoltajien verotiedot.

Tilastokeskuksen aineisto: 1.1.2014-31.12.2017 syntyneiden Manner-Suomessa asuvien lasten vanhempien sekä samassa huoneistossa asuvien huoltajien koulutusastetiedot.

Opetushallituksen aineisto: Varda- ja Koski-tietovarannoissa olevat varhaiskasvatukseen, esiopetukseen ja 1. luokalle osallistumista koskevat tiedot vuosilta 2018–2020 (toimipaikat, missä kukin lapsi on ollut).

Kuntien aineisto: Opetushallituksen aineistoa vastaavia tietoja niiltä kunnilta, jotka eivät ole tallentaneet tietoja tietovarantoihin.

Yhdistelmäaineisto: Mm. edm. aineistojen avulla huomioidaan esiopetuksen toimipaikkojen toimintaympäristöt sekä selvitetään, kuka on missäkin toimipaikassa varhaiskasvatuksessa tai asuu tällaisen toimipaikan lähellä.

Kokeilukuntiin lähetettävät tiedot:

Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen toimipaikkatiedot (OID, nimi, osoite, järjestetäänkö toimipaikassa varhaiskasvatusta ja/tai esiopetusta)

Toimipaikkoihin ryhmitellyt vuonna 2016 tai 2017 syntyneiden lasten tiedot (nimi, henkilötunnus, osoite, onko lapsi koe- vai verrokkiryhmässä)

5 Henkilötietojen käsittelijät ja vastaanottajat

Henkilötietojen käsittelijöitä ovat:

Aalto-yliopiston nimetyt tutkijat ja VATT:n nimetyt tutkijat

CSC – Tieteen tietotekniikan keskus Oy

Kokeilukunnat

Verohallinto

Tilastokeskus

6 Henkilötietojen siirtäminen kolmansiin maihin tai kansainvälisille järjestöille

Henkilötietoja ei luovuteta kolmansiin maihin tai kansainvälisille järjestöille.

7 Henkilötietojen säilyttämisajat

Otanta-aineisto säilytetään kokeilulain mukaan siihen saakka, kunnes vuonna 2017 syntyneiden lasten otanta on suoritettu. Otanta on suoritettu arviolta maaliskuuhun 2022 mennessä.

8 Rekisteröidyn oikeudet

Rekisteröidyllä tai hänen huoltajallaan on oikeus saada rekisterinpitäjältä tieto siitä, käsitelläänkö hänen henkilötietojaan.

Rekisteröidyllä on myös oikeus pyytää:

- itseään koskevat henkilötiedot
- rekisterinpitäjää oikaisemaan tai poistamaan virheelliset tai vanhentuneet tiedot

Mikäli rekisteröity katsoo, ettei hänen henkilötietojensa käsittely ole lainmukaista, rekisteröidyllä on oikeus tehdä asiasta valitus tietosuojavaltuutetulle.

9 Henkilötietojen lähde/lähteet

Henkilötietojen lähteenä ovat:

- Digi- ja väestötietovirasto
- Verohallinto
- Tilastokeskus
- Opetushallitus
- Kokeilukunnat

10 Automaattinen päätöksenteko

Henkilötietoja ei käytetä automaattiseen päätöksentekoon eikä profilointiin, joilla olisi vaikutuksia rekisteröityjen oikeuksiin tai vapauksiin nähden.

11 Henkilötietojen käsittelyn suojaaminen

Opetus- ja kulttuuriministeriö rekisterinpitäjänä on toteuttanut tarvittavat tekniset ja organisatoriset toimet sekä vaatii sitä myös henkilötietojen käsittelijöiltä.